

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 2587 від 12.12.2019
Народний депутат України
І. Борзова

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту та надання соціальних послуг»

У законопроекті шляхом внесення змін до законів України «Про соціальні послуги» (далі – Закон) та «Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування» пропонується визначити порядок та умови надання фізичними особами соціальних послуг з догляду без здійснення підприємницької діяльності на професійній або на непрофесійній основі окремим категоріям осіб, які такого догляду потребують. Зокрема, це стосується надання соціальних послуг з догляду: особам з інвалідністю І групи; дітям з інвалідністю; громадянам похилого віку з когнітивними порушеннями; невиліковно хворим, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися та деяким іншим категоріям отримувачів соціальних послуг. У проекті передбачається також збільшення розміру компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду за такими особами, встановлюється, що отримана компенсація не враховується при розрахунку сукупного доходу людини/сім’ї та не входить в довідку про доходи тощо.

Головне управління в цілому підтримує законодавчу ініціативу, спрямовану на посилення соціальної захищеності та матеріальну підтримку сімей, в яких доглядають і утримують осіб з важкими формами інвалідності та тяжкохворих осіб. Водночас вважаємо за доцільне висловити щодо положень проекту такі зауваження та пропозиції.

1. Згідно з новою редакцією абз. 2 ч. 7 ст. 13 Закону «розмір компенсації за догляд (яка за своєю природою є платою за надання відповідної послуги) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до цього Закону без здійснення підприємницької діяльності на непрофесійній основі встановлюється в розмірі 200 відсотків мінімальної заробітної плати за догляд однієї особи на місяць». Проте звертаємо увагу, що такий підхід до визначення розміру компенсації не враховує ні вид соціальної послуги, що надається, ні її тип, ні місце надання чи інші обставини, за якими вони класифікуються (ст. 18 проекту), ні якість наданих послуг тощо.

Крім цього, вбачається недостатньо виваженим положення нового абз. 3 ч. 7 ст. 13 Закону щодо неврахування отриманої компенсації за догляд фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на непрофесійній основі, при розрахунку сукупного доходу людини/сім'ї та невключення цієї суми в довідку про доходи. Принагідно слід зазначити, що законопроектом передбачається, що розмір компенсації за догляд фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності на непрофесійній основі, встановлюється в розмірі 200 відсотків мінімальної заробітної плати за догляд однієї особи на місяць, що наразі складатиме 9446 гривень (у ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» встановлено, що мінімальна заробітна плата з 1 січня 2020 року складає 4723 гривні). При цьому, слід зазначити, що мінімальна заробітна плата до сукупного доходу людини/сім'ї включається.

Крім цього, прийняття вказаної норми має супроводжуватися внесенням відповідних змін, зокрема, до: законів України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», відповідно до яких до середньомісячного сукупного доходу сім'ї відносять обчислений у середньому за місяць дохід усіх членів сім'ї з усіх джерел надходжень протягом шести місяців, що передують місяцю звернення за призначенням державної соціальної допомоги. У разі неврахування окремих видів доходів особи при обчисленні середньомісячного сукупного доходу, про це зазначається у законі, що регулює надання того чи іншого виду соціальної допомоги. Наприклад, у ст. 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» визначається, що «середньомісячний сукупний дохід сім'ї – обчислений у середньому за місяць дохід усіх членів сім'ї з усіх джерел надходжень протягом шести місяців, що передують місяцю звернення за призначенням державної соціальної допомоги, крім допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. До сукупного доходу сім'ї не враховується грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу, які беруть безпосередню участь в антитерористичній операції, на час її проведення, безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, на час здійснення зазначених заходів».

2. Головне управління вважає, що при віднесенні до осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному пенсійному страхуванню, фізичних осіб, які надають соціальні послуги з догляду відповідно до ст. 13 Закону без здійснення підприємницької діяльності на професійній або непрофесійній основі (зміни до ст. 11 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування») слід врахувати, що для забезпечення дотримання принципів загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та недопущення розбалансування солідарної пенсійної системи необхідно внести відповідні зміни до Закону України «Про загальнообов'язкове державне

пенсійне страхування», якими визначити джерелом відшкодування страхових внесків до Пенсійного фонду України за ці періоди Державний бюджет.

3. Зазначимо, що згідно з правилами законодавчої техніки термін «законодавчий акт» використовується у назві проекту у випадку, якщо в ньому пропонується внести зміни до кодексів.

4. Вважаємо, що, оскільки реалізація запропонованої законодавчої ініціативи може призвести до збільшення витрат бюджетних коштів (хоча у п. 4 пояснювальної записки до проекту вказано, що «прийняття цього проекту Закону не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України») на виплату компенсації за догляд фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без здійснення підприємницької діяльності, то до проекту відповідно до вимог ст. 27 Бюджетного кодексу України і ст. 91 Регламенту Верховної Ради України має бути додано фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Т. Макійчук, Н. Лаврухіна

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/65007 від 02.06.2020

96828